

Kommunikationsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och av 3 § i lagen om Transport och kommunikationsverket

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och av 3 § i lagen om Transport och kommunikationsverket (RP 170/2022 rd): Ärendet har remitterats till kommunikationsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- trafikråd Vesa Häyrynen, kommunikationsministeriet
- specialsakkunnig Suvi Kankare, kommunikationsministeriet
- ledande expert Ismo Parviainen, inrikesministeriet
- regeringssekreterare Katariina Kuhanen, försvarsministeriet
- informationsförvaltningsråd Timo Nuutinen, finansministeriet
- överinspektör Heli Heikkola, skyddspolisen
- direktör Johanna Erkkilä, Transport- och kommunikationsverket även representant för Cybersäkerhetscentret
- ledande expert Peter Karlsson, Konkurrens- och konsumentverket
- teknologidirektör Antti Kauppinen, Suomen Erillisverket Oy
- Director, Public Affairs Timo Saxen, Telia Finland Oyj
- juridisk chef Marko Lahtinen, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto, FiCom ry.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- Justitiekanslersämbetet
- Polisstyrelsen
- Lantmäteriverket
- Trafikledsverket
- Finanssiala ry.

Inget yttrande av

- Trafikstyrningsbolag Fintraffic Ab.

Betänkande KoUB 15/2022 rd

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår ändringar i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och lagen om Transport- och kommunikationsverket. Målet är att göra de lagstiftningsändringar som krävs för att den så kallade offentligt reglerade tjänsten inom ramen för satellitnavigeringssystemet Galileo ska kunna tas i bruk nationellt i Finland under 2025.

Enligt förslaget ska det i lagen tas in bestämmelser om ansvarig myndighet för offentligt reglerad satellittjänst och om myndighetsuppgifterna samt om tillhandahållande och användning av tjänsten och produktion av teknik för och tillsyn över export av teknik för tjänsten. Aktiebolaget Suomen Erillisverkot Oy ska ges rätt att fungera som leverantör av offentligt reglerad satellittjänst. Försvarsmakten ska kunna tillhandahålla motsvarande tjänst för försvarets behov.

Transport- och kommunikationsverket ska få rätt att i större utsträckning än för närvarande utföra inspektion av offentligt reglerad satellittjänst hos den som tillhandahåller, använder eller tillverkar teknik för sådan offentligt reglerad tjänst samt hos Försvarsmakten när denna tillhandahåller sådan tjänst för försvarets behov. Dessutom föreslås bestämmelser om straffbarhet för missbruk av en tjänst.

Enligt propositionen ska dessutom informationssamhällsavgiften höjas för att täcka Transport- och kommunikationsverkets årliga kostnader för drift och underhåll av positionsdatatjänsten.

Dessutom ska lagen om Transport- och kommunikationsverket ändras så att Cybersäkerhetscentret för sin del ska svara för ordnandet av offentligt reglerad tjänst.

Propositionen berör budgetpropositionen för 2023 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2023.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

(1) Regeringen föreslår ändringar i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) och lagen om Transport- och kommunikationsverket (935/2018). Målet är att göra de lagstiftningsändringar som krävs för att den offentligt reglerade tjänsten (den så kallade PRS-tjänsten) inom ramen för satellitnavigeringssystemet Galileo ska kunna tas i bruk nationellt i Finland under 2025. Dessutom föreslås det att informationssamhällsavgiften höjs för att täcka kostnaderna för drift och underhåll av positionsdatatjänsten.

Offentligt reglerad satellittjänst (PRS)

(2) Utskottet anser att ibruktagandet av PRS-tjänsten och de föreslagna bestämmelserna behövs för att säkerställa att sådana vitala funktioner som är beroende av satellitnavigering kan fortsätta oavbrutet under alla omständigheter.

Betänkande KoUB 15/2022 rd

(3) Utskottet anser det var bra och välkommet att det utöver aktiebolaget Suomen Erillisverket Oy även ska vara möjligt för Försvarsmakten att tillhandahålla motsvarande tjänst. På det här sättet kan försvarets särskilda behov bättre tas i beaktande. Det är också bra att Suomen Erillisverket Ab i funktionellt och ekonomiskt hänseende ska avskilja PRS-tjänsten från sin övriga verksamhet. Enligt inkommen utredning minskar det här bland annat riskerna för konkurrensneutralitet och korssubventionering.

(4) Utskottet ser det också som viktigt att en leverantör av offentligt reglerad satellittjänst enligt propositionen ska försäkra sig om att eventuella underleverantörer har tillräckliga ekonomiska förutsättningar, tillräcklig teknisk prestationsförmåga och tillräckliga yrkesmässiga kvalifikationer för att genomföra underentreprenaden samt att underentreprenaden inte äventyrar den nationella säkerheten.

(5) Vid utfrågningen av sakkunniga har det lyfts fram att PRS-tjänsten enligt propositionen utöver myndighetsanvändare också kan användas av sådana aktörer inom den privata sektorn som är centrala för samhällets funktion och försörjningsberedskap. Enligt uppgift kommer tjänsten förutom av myndighetsanvändare sannolikt också att användas av företag som är kritiska med tanke på försörjningsberedskapen, företag inom energisektorn, teleföretag och banker samt företag inom trafik- och logistikbranschen.

(6) Det föreslås att Transport- och kommunikationsverket får befogenhet att utföra inspektion av offentligt reglerad satellittjänst hos den som tillhandahåller, använder eller tillverkar teknik för sådan offentligt reglerad tjänst samt hos Försvarsmakten när denna tillhandahåller sådan tjänst för försvarets behov. Sakkunniga har betonat att det är väldigt viktigt att inspektioner får utföras endast av en myndighet på det sätt som föreslås i propositionen. Vid utfrågningen av sakkunniga har det dock delvis riktats kritik mot inspektionsrätten eftersom det inte har ansetts motiverat att Transport- och kommunikationsverkets inspektionsrätt ska sträcka sig till säkerhetsmyndigheternas fysiska lokaler. Enligt inkommen utredning förutsätter dock de EU-bestämmelser som nu sätts i kraft att inspektionsrätten också gäller lokaler. I propositionen föreslås det att inspektion i första hand ska utföras genom en begäran om information om det är möjligt att på det sättet nå målet för tillsynsuppgiften.

(7) Principen för finansieringen av satellittjänsten är att användaren betalar. Den här utgångspunkten fick ett tämligen brett stöd vid utfrågningen av sakkunniga. Sakkunniga har dock också betonat att kostnaderna som användningen av tjänsten orsakar myndigheterna ska beaktas i statsbudgeten genom anslagsökningar för att tjänsten ska kunna tas i bruk i stor utsträckning som en del av de nationella målen som gäller cybersäkerhet. Utskottet instämmer i detta och anser att det är fråga om en viktig del av säkerställandet av den nationella cybersäkerheten som det måste finnas budgetmedel för.

(8) Sakkunniga har krävt att användarna av PRS-tjänsten ska höras och att användarna ska kunna delta i utvecklingen av systemet. Utskottet anser att det är viktigt att användarna hörs och påpekar att enligt uppgift sammanträder redan nu ett av kommunikationsministeriet lett samarbetsnätverk för PRS-tjänsten regelbundet. De förvaltningsområden som kommer att höra till användarna av tjänsten är företrädare i nätverket.

Betänkande KoUB 15/2022 rd

(9) Sakkunniga har också påpekat att det ännu inte finns tillgång till sådan terminalutrustning på marknaden med vilken Virve 2 -tjänsten och PRS-tjänsten kan kombineras och att PRS-tjänsten bör kunna användas också med annan än Virve 2-terminalutrustning, till exempel med terminalutrustning som tillhandahålls av Statens center för informations- och kommunikationsteknik Valtori. Utskottet framhåller att alla parter i fortsättningen bör fästa särskild uppmärksamhet vid terminalutrustningens funktion och kompatibilitet. Detta bör också beaktas när kraven som gäller PRS-tjänsten bestäms.

(10) Utskottet ser det som viktigt att man i fortsättningen noga följer ibruktagandet av PRS-tjänsten i Finland och i hela Europa och bedömer om det är nödvändigt att föreskriva om möjligheten att vid behov flytta produktionen av PRS-tjänsten utanför Finland.

Informationssamhällsavgift och positionsdatatjänst

(11) Enligt propositionen ska informationssamhällsavgiften höjas för att täcka Transport- och kommunikationsverkets årliga kostnader för drift och underhåll av positionsdatatjänsten. I positionsdatatjänsten kommer det att samlas in information om var den fysiska infrastrukturen för kommunikations-, el-, fjärrvärme-, fjärrkylnings-, gas-, vattenförsörjnings- och trafiknäten är belägen.

(12) Utskottet anser att en höjning av informationssamhällsavgiften är motiverad för att det ska vara möjligt att upprätthålla och tillhandahålla positionsdatatjänsten. Utskottet påpekar att en fungerande och uppdaterad positionsdatatjänst är ett bra sätt att minska skador på el- och telekablar som orsakas av grävarbete och avbrott i tjänsterna till följd av dem.

(13) Vid utfrågningen av sakkunniga har det ändå uttryckts en oro över att en centraliserad och öppen positionsdatatjänst är förknippad med risker för nätangrepp eller missbruk av uppgifter. Utskottet understryker att det är nödvändigt att sörja för att datasäkerheten i positionsdatatjänsten är på en hög nivå.

DETALJMOTIVERING

304 §. Transport- och kommunikationsverkets särskilda uppgifter. Utskottet stryker paragrafens 2 mom. som obehövligt eftersom det har upphört att gälla i juli 2022.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunikationsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2 i proposition RP 170/2022 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1 i proposition RP 170/2022 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

1.

Lag

om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) 271 a–271 c, 289, 304, 325 och 350 §, av dem 271 a § sådan den lyder i lag 52/2019, 271 b och 271 c § sådana de lyder i lag 1003/2018, 289 § sådan den lyder i lagarna 1003/2018 och 1207/2020, 304 § sådan den lyder i lagarna 1003/2018, 350/2019, 1207/2020 och 1003/2021 och 325 § sådan den lyder i lagarna 1003/2018, 59/2019 och 1207/2020, och

fogas till 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 456/2016, 52/2019, 1207/2020 och 485/2021, en ny 4 a-punkt samt till lagen nya 271 d–271 g § och en ny 325 a § som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

4 a) *offentlig reglerad satellittjänst* en tjänst som är skyddad på hög informationssäkerhetsnivå och som utförs med ett satellitpositioneringssystem i enlighet med Galileoprogrammet,

32 a kap.

Offentlig reglerad satellittjänst

271 a §

Ansvarig myndighet för offentlig reglerad satellittjänst

Transport- och kommunikationsverket är ansvarig myndighet för offentlig reglerad satellittjänst och svarar för den övergripande organiseringen av en sådan satellittjänst i enlighet med Europaparlamentets och rådets beslut nr 1104/2011/EU om närmare föreskrifter för tillträde till den offentliga reglerade tjänst som erbjuds via det globala system för satellitnavigering som inrättats genom Galileoprogrammet.

Betänkande KoUB 15/2022 rd

Transport- och kommunikationsverket har rätt att av den som använder offentlig reglerad satellittjänst ta ut ersättning för användningen. Bestämmelser om avgiftens storlek finns i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om tillhandahållandet och användningen av offentlig reglerad satellittjänst och om relevant hantering av åtkomsträttigheter, krypteringsnycklar och säkerhetsklassificerad information, om tekniska krav och krav på säkerhet, aktionsberedskap och annan beredskap och kontinuitet, om utrustning och utrustningsutrymmen och om informationssystem som stöder produktionen av service.

271 b §

Tillhandahållande av offentlig reglerad satellittjänst

Aktiebolaget Suomen Erillisverkot Oy svarar för de uppgifter som ankommer på en tillhandahållare av offentlig reglerad satellittjänst (*tillhandahållare av offentlig reglerad satellittjänst*).

Tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst ska

1) tillhandahålla, svara för och utveckla nationella infrastrukturtjänster för den offentliga reglerade satellittjänsten,

2) ansvara för hanteringen av åtkomsträttigheter till den offentliga reglerade satellittjänsten och för distributionen av krypteringsnycklar och säkerhetsklassificerad information till systemadministratören, och

3) för sin del sköta den beredskapsplanering som rör den offentliga reglerade satellittjänsten och genom förberedelser och andra åtgärder se till att driften fortsätter så störningsfritt som möjligt under undantagsförhållanden samt i störningssituationer under normala förhållanden.

Tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst ska i funktionellt och ekonomiskt hänseende avskilja den verksamhet som avses i denna lag från annan än i denna paragraf avsedd verksamhet och verksamhet som har samband med den.

Avsikten är inte att tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst ska vara vinstbringande i företagsekonomiskt hänseende i fråga om skötseln av de uppgifter som tillhandahållaren har enligt denna lag.

Försvarsmakten kan tillhandahålla, svara för och utveckla infrastrukturtjänster för den offentliga reglerade satellittjänsten för försvarets behov och ansvara för hanteringen av åtkomsträttigheter, krypteringsnycklar och säkerhetsklassificerad information i anslutning till det samt för distribution av åtkomsträttigheter och krypteringsnycklar till användare av offentlig reglerad satellittjänst.

De utrustningsutrymmen och den utrustning som direkt hör till den nationella serviceproduktionen i anslutning till den offentliga reglerade satellittjänsten samt de telekommunikationsförbindelser som direkt används inom denna nationella serviceproduktion ska finnas i Finland. De tjänster som har samband med den offentliga reglerade satellittjänsten och den administration och tillsyn som gäller den ska produceras i Finland.

Närmare bestämmelser om upprätthållande av den nationella produktionen som gäller offentlig reglerad satellittjänst och om den prioritet, skyndsamhet och viktighetsklassificering som gäller användningen av tjänsten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande KoUB 15/2022 rd

271 c §

Anställda hos tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst

Av en person som är anställd hos tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst och som utför uppgifter som har samband med den offentliga reglerade satellittjänsten krävs oförvitlighet och tillförlitlighet på det sätt som uppgiften förutsätter, vilket vid behov kan utredas i enlighet med säkerhetsutredningslagen (726/2014). Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på personer anställda hos tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst när dessa utför uppgifter som gäller offentlig reglerad satellittjänst. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

271 d §

Underleverantörer av offentlig reglerad satellittjänst

Tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst får använda sig av underleverantörer. Underleverantörer ska anlitas endast i den utsträckning det är nödvändigt. Också i övrigt får underleverantörer anlitas endast i sådan utsträckning att tillhandahållaren av tjänsten fortfarande administrerar, styr och övervakar tillhandahållandet av tjänsten och att den offentliga reglerade satellittjänstens säkerhet eller kontinuiteten vid tillhandahållandet inte äventyras. Anlitande av underleverantör ska anmälas på förhand till Transport- och kommunikationsverket.

Tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst svarar för underleverantörens arbete som för sitt eget arbete. Tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst ska försäkra sig om att underleverantören har tillräckliga ekonomiska förutsättningar samt tillräcklig teknisk prestationsförmåga och tillräckliga yrkesmässiga kvalifikationer för att genomföra underentreprenaden och att underentreprenaden inte äventyrar den nationella säkerheten. Underleverantören ska uppfylla de krav på säkerhet, aktionsberedskap, annan beredskap och kontinuitet som gäller offentlig reglerad satellittjänst. I det uppdragsavtal som ingås med underleverantören ska särskilt förfarandena för hanteringen av störningssituationer under normala förhållanden och av undantagsförhållanden säkerställas.

Av en person som är anställd hos underleverantören och som utför uppgifter som har samband med offentlig reglerad satellittjänst krävs oförvitlighet och tillförlitlighet på det sätt som uppgiften förutsätter, vilket vid behov kan utredas i enlighet med säkerhetsutredningslagen. På personer som är anställda hos underleverantören tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när dessa utför uppgifter som gäller offentlig reglerad satellittjänst. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst kan använda underentreprenad och om underleverantörerna.

Betänkande KoUB 15/2022 rd

271 e §

Användning av offentlig reglerad satellittjänst

Offentlig reglerad satellittjänst kan tillhandahållas de användargrupper som avses i 250 § samt andra användargrupper som är viktiga för ett fungerande samhälle. Beslut om användargrupperna fattas av kommunikationsministeriet.

Transport- och kommunikationsverket beviljar på ansökan bemyndigande att använda en offentlig reglerad satellittjänst till sådana inhemska statliga myndigheter eller kommunala myndigheter, inrättningar, affärsverk eller andra offentliga samfund eller finska juridiska personer eller utländska näringsidkares filialer i Finland (*användare av offentlig reglerad satellittjänst*)

1) som ingår i en av kommunikationsministeriet fastställd användargrupp, och

2) som, om sökanden inte är en myndighet, har lagt fram tillräcklig utredning om behovet av att använda den offentliga reglerade satellittjänsten samt utredning om sina möjligheter att använda tjänsten på ett säkert och behörigt sätt och om varför och hur sökanden anser att användningen av den offentliga reglerade satellittjänsten gynnar Finlands övergripande säkerhet.

Transport- och kommunikationsverket kan i sitt beslut om bemyndigande ange sådana begränsningar och villkor som behövs för en säker användning av tjänsten. Beslutet kan utfärdas för viss tid, om det finns särskilda skäl till det. Transport- och kommunikationsverket får inte bemyndiga en sökande att använda offentlig reglerad satellittjänst om det finns grundad anledning att misstänka att sökanden efter att ha erhållit ett beslut om bemyndigande bryter mot den reglering som gäller offentlig reglerad satellittjänst eller mot Transport- och kommunikationsverkets beslut om bemyndigande eller uppenbart äventyrar den nationella säkerheten.

Transport- och kommunikationsverket kan ge en användare av offentlig reglerad satellittjänst en anmärkning eller varning, om användaren bryter mot den reglering som gäller offentlig reglerad satellittjänst eller mot Transport- och kommunikationsverkets beslut om bemyndigande. Transport- och kommunikationsverket kan återkalla ett bemyndigande att använda offentlig reglerad satellittjänst tillfälligt eller permanent, om användaren av tjänsten trots anmärkningen eller varningen fortfarande bryter mot den reglering som gäller offentlig reglerad satellittjänst eller mot Transport- och kommunikationsverkets beslut om bemyndigande, eller om det är nödvändigt för landets försvar eller för den offentliga reglerade satellittjänstens säkerhet. Transport- och kommunikationsverket kan i sitt beslut om att återkalla bemyndigandet att använda tjänsten bestämma att beslutet ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söktes bestämmer något annat.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om ansökningsförfarande, innehållet i ansökan och om andra omständigheter som hänför sig till en ansökan som gäller offentlig reglerad satellittjänst.

271 f §

Tillverkning av teknik för offentlig reglerad satellittjänst

Ett företag i Finland får tillverka teknik för utförande av offentlig reglerad satellittjänst (*tillverkare av teknik för offentlig reglerad satellittjänst*) endast med tillstånd av styrelsen för säkerhetsackreditering av europeiska satellitpositioneringssystem. Tillståndet ska sökas skriftligen via Transport- och kommunikationsverket.

Betänkande KoUB 15/2022 rd

271 g §

Exportkontroll av offentlig reglerad satellittjänst

Teknik för användning, utveckling och tillverkning av en offentlig reglerad satellittjänst får ut-
anför Europeiska unionen endast exporteras eller förmedlas till länder som på behörigt sätt be-
myndigats att använda satellittjänsten med stöd av ett avtal med Europeiska unionen, om inte nå-
got annat föreskrivs någon annanstans. För exporten krävs det tillstånd från utrikesministeriet.
Utrikesministeriet ska höra Transport- och kommunikationsverket innan tillståndet beviljas.

Teknik för användning, utveckling och tillverkning av en offentlig reglerad satellittjänst får
överföras till medlemsstater i Europeiska unionen med tillstånd från utrikesministeriet. Utrikes-
ministeriet ska höra Transport- och kommunikationsverket innan tillståndet beviljas.

Export, förmedling och överföring av teknik som avses i 1 och 2 mom. övervakas av Tullen.

Vid export ska varuhavaren visa upp det i 1 mom. avsedda tillståndet av utrikesministeriet när
varorna uppges för Tullen. Också de varor som omfattas av tillståndet ska då kunna inspekteras av
Tullen. Vid överföringar inom Europeiska unionen ska varuhavaren för Tullen visa upp det i 2
mom. avsedda tillståndet av utrikesministeriet när varorna lämnar landet vid en gränstullanstalt.
Också de varor som omfattas av tillståndet ska då kunna inspekteras av Tullen.

289 §

Informationssamhällsavgift

Ett teleföretag som bedriver anmälningspliktig eller koncessionspliktig verksamhet enligt den-
na lag är skyldigt att till Transport- och kommunikationsverket betala en årlig informationssam-
hällsavgift.

Informationssamhällsavgift tas inte ut för omsättning som hänför sig till televisions- eller ra-
dioverksamhet eller till vidareändring av televisionsprogram eller radioprogram.

Informationssamhällsavgiften utgör 0,135 procent av omsättningen för den televerksamhet
som teleföretaget bedrivit i Finland under räkenskapsperioden före bestämmandet av avgiften.
Om teleföretagets omsättning dock understiger 300 000 euro, föreligger ingen betalningsskyldig-
het.

Bestämmelser om hur informationssamhällsavgiften ska bestämmas under det första verksam-
hetsåret finns i 292 §.

Informationssamhällsavgiften återbetalas inte ens i det fall att teleföretaget upphör med sin
verksamhet under avgiftsperioden.

304 §

Transport- och kommunikationsverkets särskilda uppgifter

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i denna lag ska Transport- och kommunikations-
verket

- 1) främja den elektroniska kommunikationens funktion, störningsfrihet och trygghet,
- 2) delta i beredskapsplaneringen samt övervaka och utveckla branschens tekniska beredskap
för undantagsförhållanden,

Betänkande KoUB 15/2022 rd

3) sköta administreringen av radiofrekvenser och televerksamhet samt administreringen av numrering av och prefix för kommunikationsnät och kommunikationstjänster,

4) samordna standardiseringen inom telebranschen,

5) bevilja sådana identifieringssignaler för radiostationer som behövs för att identifiera radiosändningar och vid behov meddela föreskrifter om hur de ska användas,

6) samla in information och informera om tillgången på nättjänster och kommunikationstjänster och om tjänsternas kvalitet och pris,

7) samla in information om kränkningar och hot om kränkningar av informationssäkerheten för nättjänster, kommunikationstjänster, mervärdestjänster och informationssystem samt om fel och störningar i kommunikationsnät och kommunikationstjänster,

8) informera om frågor som gäller informationssäkerhet samt om kommunikationsnäts och kommunikationstjänsters funktion,

9) utreda orsakerna till störningar av radiokommunikation samt till störningar som en radioutrustning eller teleterminalutrustning orsakar kommunikationsnät, radioutrustningar, teleterminalutrustningar eller elanläggningar,

10) utreda kränkningar och hot om kränkningar av informationssäkerheten för nättjänster, kommunikationstjänster, mervärdestjänster och informationssystem,

11) underrätta kommissionen om sådant samarbete med andra medlemsstater i Europeiska unionen som leder till enhetliga tillsynsåtgärder i fråga om informationssäkerheten för gränsöverskridande kommunikationstjänster mellan medlemsstaterna, när åtgärderna kan inverka på den inre marknadens funktion,

12) vara den nationella kontakt- och informationspunkt som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1807 om en ram för det fria flödet av andra data än personuppgifter i Europeiska unionen,

13) fungera som kontaktpunkt i frågor som gäller tillgängligheten i fråga om audiovisuella innehållstjänster,

14) vara nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/881 om Enisa (Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå) och om cybersäkerhetscertifiering av informations- och kommunikationsteknik och om upphävande av förordning (EU) nr 526/2013 (cybersäkerhetsakten),

15) övervaka de unionsomfattande maximipriser för samtalsterminering som anges i kommissionens delegerade akt som antas med stöd av artikel 75 i kodexdirektivet; Transport- och kommunikationsverket kan kräva att teleföretaget ändrar priserna för samtalsterminering, om prissättningen inte överensstämmer med kraven i den delegerade akten,

16) vid behov upprätthålla ett sådant oberoende jämförelseverktyg som avses i artikel 103.2 i kodexdirektivet samt på ansökan av dem som tillhandahåller jämförelseverktyget godkänna sådana oberoende jämförelseverktyg som uppfyller kraven i artikel 103.3 första stycket i kodexdirektivet,

17) sörja för det nationella samordningscentrumets uppgifter enligt artikel 6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/887 om inrättande av Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning och av nätverket av nationella samordningscentrum.

~~Vad som föreskrivs i 302, 303, 308, 309, 311–315, 325, 330–332, 336, 340, 344 och 345 § gäller också tillsynen över efterlevnaden av, påföljder vid brott mot och avgörande av tvister med anledning av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen, nedan EU:s roamingförordning, och EU:s förordning om den inre marknaden~~

Betänkande KoUB 15/2022 rd

~~för elektronisk kommunikation. Tillsynen över sådan behandling av personuppgifter i anslutning till trafikstyrningsåtgärder som avses i artikel 3.4 i EU:s förordning om den inre marknaden för elektronisk kommunikation utövas likväl av dataombudsmannen.~~

325 §

Tekniska säkerhets- och funktionsinspektioner samt ekonomiska inspektioner

Transport- och kommunikationsverket har rätt att i teleföretag utföra tekniska säkerhets- och funktionsinspektioner samt ekonomiska inspektioner för att övervaka efterlevnaden av skyldigheterna enligt denna lag samt enligt bestämmelser som utfärdats och föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av den.

Även ett myndighetsnät samt tillhandahållaren av kommunikationstjänsten med anknytning till myndighetskommunikation kan vara föremål för tekniska säkerhets- och funktionsinspektioner.

Transport- och kommunikationsverket kan låta en oberoende expert utföra tekniska säkerhets- och funktionsinspektioner. På en sådan expert ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas när han eller hon sköter uppgifter enligt denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen. Det teleföretag som är föremål för en teknisk säkerhets- och funktionsinspektion som utförs av en oberoende expert svarar för kostnaderna för inspektionen.

Transport- och kommunikationsverket och den som handlar för verkets räkning har rätt att i samband med tekniska säkerhets- eller funktionsinspektioner eller ekonomiska inspektioner få tillträde till teleföretags utrustningsutrymmen och övriga lokaler samt att, trots vad som föreskrivs om sekretess för uppgifter, för granskning få dokument och information som behövs för tillsynsuppgiften.

Inspektioner får inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

325 a §

Inspektioner som gäller offentlig reglerad satellittjänst

Transport- och kommunikationsverket har rätt att utföra inspektioner i lokaler som används av tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst och dennes underleverantörer, av Försvarmakten, av användare av offentlig reglerad satellittjänst, och av tillverkare av teknik för offentlig reglerad satellittjänst för att kontrollera efterlevnaden av bestämmelserna om offentlig reglerad satellittjänst.

Inspektioner som gäller offentlig reglerad satellittjänst ska i första hand utföras genom en begäran om information, om syftet med tillsynsuppgiften kan nås på det sättet. Om det inte räcker med en begäran om information för att uppnå syftet med tillsynsuppgiften, har Transport- och kommunikationsverket rätt att i samband med inspektioner av offentlig reglerad satellittjänst få tillträde till lokaler som används av tillhandahållaren av offentlig reglerad satellittjänst och dennes underleverantörer, av Försvarmakten, av användare av offentlig reglerad satellittjänst och av tillverkare av teknik för offentlig reglerad satellittjänstteknik och, trots vad som föreskrivs om sekretess för uppgifter, för granskning få dokument och information som behövs för tillsynsuppgiften.

Betänkande KoUB 15/2022 rd

Inspektioner får inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

350 §

Hänvisningar till strafflagen

Bestämmelser om straff för avkodningssystemsbrott finns i 38 kap. 8 b § i strafflagen.

Bestämmelser om straff för kränkning av kommunikationshemlighet finns i 38 kap. 3 §, om straff för grov kränkning av kommunikationshemlighet i 38 kap. 4 §, om straff för dataintrång i 38 kap. 8 § och om straff för grovt dataintrång i 38 kap. 8 a § i strafflagen. Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 136 § 4 mom. och 160 § 5 mom. i denna lag döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte gärningen utgör brott enligt 40 kap. 5 § i den lagen eller om inte strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om Transport- och kommunikationsverket

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Transport- och kommunikationsverket (935/2018) 3 § 2 mom. som följer:

3 §

Cybersäkerhetscentrets uppgifter

Cybersäkerhetscentret svarar för sin del för de av Transport- och kommunikationsverkets uppgifter som anges i 2 § 1 mom. 1 och 13 punkten samt för ordnandet av offentlig reglerad satellit-tjänst enligt 4 a-punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande KoUB 15/2022 rd

Helsingfors 9.11.2022

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Suna Kymäläinen sd
vice ordförande Ari Torniainen cent
medlem Pekka Aittakumpu cent
medlem Heikki Autto saml
medlem Sandra Bergqvist sv
medlem Seppo Eskelinen sd
medlem Janne Heikkinen saml
medlem Juho Kautto vänst
medlem Jouni Kotiaho saf
medlem Johan Kvarnström sd
medlem Joonas Könttä cent
medlem Sheikki Laakso saf
medlem Jenni Pitko gröna
medlem Mirka Soinikoski gröna
medlem Paula Werning sd.

Sekreterare var

utskottsråd Juha Perttula.